

PM 2 2012-06-14 SLUTLIG BEDÖMNING

Fråga om snedvridning av konkurrensen genom bristande likabehandling, transparens och proportionalitet vid offentlig upphandling av ett datasystem (strategisk anbudsgivning).

Helsingborgs kommun har vid en öppen upphandling av ett datasystem för c:a sex miljoner kronor tilldelat kontrakt till en leverantör vars anbud innebär en prishöjning med 183 procent vid avtalsförlängning, trots att sådan justering inte skulle tillåtas enligt avtalsförutsättningarna och prisförändringen inte har beaktats vid jämförande nollställning och anbudsvärdering. Kontraktet har även förlängts i hittills ett år med detta högre pris.

Helsingborgs kommun (nedan Kommunen) inhämtade genom annons som skickades den 1 september 2008 till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (OPOCE), för publicering i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT)¹ och i databasen TED, anbud avseende ett system för ”DIGITAL DOKUMENTATION AV OCH FÖR ELEVERS LÄRANDE” under perioden den 1 december 2008 till och med den 31 december 2011. Därefter kan avtalsförhållandet skriftligen förlängas i perioder om ett år åt gången under maximalt tre år (3+1+1+1 = 6 år), således till och med den 31 december 2014² (dnr. 230-2008).

Det aktuella datasystemet består av ett webb-baserat verktyg för den kommunala grundskolan i Helsingborg, med vars hjälp lärare, elever och föräldrar ska kunna kommunicera med varandra om exempelvis skolrelaterad information, närvaro, läxor, skolprestationer m.m.

Upphandlingsunderlaget är daterat den 28 augusti 2008 och ska enligt punkten IV.1.1 i meddelandet om upphandling samt punkten 2.5 i förfrågningsunderlaget handläggas enligt *öppet förfarande*.

Av punkten 2.18 i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter framgår bl.a. att ”.. [v]id utvärdering av anbud kommer samtliga i detta förfrågningsunderlag angivna krav att prövas varvid det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, med hänsyn till samtliga angivna omständigheter, kommer att antas”. I fråga om prisvillkor, framgår av punkterna 4.9 och 4.11 i samma underlag att ”[p]riser exklusive moms i SEK skall utgöra ett totalpris för en tid av 38 månader (=anbudspriset) och baseras på i stycke 5.2. angivna volymer och implementeringsfaser” samt att ”[p]risjustering får max motsvara total KPI (basår 1980). För beräkning av basmånad som underlag till prisjustering, skall index baseras på den kända 12 månaders perioden. Anmälan skall ske senast 30 dagar före önskad prisjusteringsdag”.

Vidare framgår enligt punkterna 2.9, 2.10 och 4.8 i samma föreskrifter att ”[a]lternativa anbud Accepteras ej. Anbud ska utformas helt enligt förfrågningsunderlaget” och ”[r]eservationer accepteras inte” samt att [a]nbudsgivaren får ej anvisa alternativa avtalsvillkor”.

Anbudstiden löpte ut den 24 oktober 2008. I upphandlingen noterades fyra inkomna anbud.

Beslut om tilldelning fattades i december 2008, varvid tilldelning beslutades ske enligt Anbud D ”Unicum”, vilket uppgavs innebära den för Kommunen ekonomiskt mest fördelaktiga lösningen med ett åsatt viktat anbudspris på 1.051.167 kronor. Detta kan jämföras med det närmast jämförbara Anbudet C ”Fronter” som åsatts ett viktat anbudspris på 1.386.576.³

Av det vinnande Anbudet D ”Unicum” framgår emellertid en prisklausul som innebär att vid eventuell avtalsförlängning, efter den inledande 38-månadersperioden, kan anbudspriset höjas med c:a 183 procent. Denna klausul – som innebär avvikelser från punkterna 4.9 och 4.1 i förfrågningsunderlaget om att eventuella prisjusteringar ska hållas inom förekommande förändringar av index (KPI)⁴ – har emellertid inte beaktats vid anbudsvärderingen, vilken således

¹ Numera Europeiska unionens officiella publikationer (OPOCE) och Europeiska unionens officiella tidning (EUT).

² Se förfrågningsunderlaget, punkten 4.3 ”Avtalstid”.

³ De övriga i upphandlingen förekommande anbudena har åsatts följande viktade anbudspriser. Anbud A ”Devtalk”: 5.544.598 kronor samt Anbud D ”Ping Pong”: 1.716.750 kronor.

⁴ Med KPI avses här Statistiska Centralbyråns (SCB) konsumentprisindex, med 1980 som basår.

har utgått enbart från anbudens priser för ett 38-månadersavtal. Vid en uppskattning av totalpriset, inkluderat angivna avtalsförlängningar om de utnyttjas till maximalt sex år avtalstid, skulle det antagna Anbudet D ”Unicum” ha placerat sig som trea, d.v.s. näst sist vid anbudsvärderingen.⁵

Härutöver har det under avtalsperiodens första 38 månader uppkommit löpande kostnader för tilläggstjänster. Dessa har inte heller utvärderas vid nollställningen av anbudet och motsvarar omkring 69 procent av de totala kostnaderna på c:a 3 miljoner kronor för systemet under denna period.

I en artikel i Helsingborgs Dagblad (HD)⁶ har en företrädare för Kommunen kommenterat förfarandet enligt följande.

” - Vår avsikt var att teckna ett treårigt avtal och det var det vi utgick ifrån och bedömde, det fanns ingen självklarhet att det skulle förlängas och därför var det rimligt att se på en treårsperiod. Vi har inte diskuterat något annat”.

I samma artikel kommenterar en företrädare för den tilldelade Anbudsgivaren D hur företaget resonerat inför anbudsgivningen:

”- Vi vet ju att det tar lång tid att införa sådana här system och då tyckte vi inte att det var rimligt att ta fullt betalt de första åren. Hela vår modell bygger på att vi ofta börjar gratis och låter kommunerna säkra att de har nytta innan de bestämmer sig för att gå vidare och betala fullt pris”.

Avtalsförhållandet har sedermera förlängts genom överenskommelse mellan Kommunen och Anbudsgivare D till att åtminstone omfatta även perioden fram till och med den 31 december 2012.

Upphandlingens kontraktsvärde kan med ledning av vad som hittills fakturerats avseende ”Unicum” uppskattas till totalt c:a 6 miljoner kronor under hela den aktuella löptiden, inklusive förlängningsår.

Gällande rätt

Offentlig upphandling som har påbörjats efter den 31 december 2007⁷ regleras genom lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU. Bestämmelserna innefattar bl.a. en implementering av Europeiska rådets och parlamentets direktiv (2004/18/EG) av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster (det s.k. klassiska upphandlingsdirektivet).⁸

Lagens bestämmelser är, såvitt något undantag inte anger motsatsen, tillämpliga på ”kontrakt med ekonomiska villkor” av byggentreprenader, varor eller tjänster som ingår mellan s.k. *upphandlande myndigheter* och från dessa fristående fysiska eller juridiska personer. Med *upphandlande myndighet* avses i lagen bl.a. statliga, kommunala och andra myndigheter samt beslutande församlingar i kommuner och landsting. Det tidigare begreppet ”upphandlande enhet” har därmed mönstrats ut från LOU:s tillämpningsområde.⁹ Tillsynsmyndighet för offentlig upphandling är numera Konkurrensverket.¹⁰

⁵ Eftersom det kommunala gymnasiet och förskolan inte använder sig av det aktuella systemet har det i efterhand förhandlats fram en rabatt på det höjda priset, vilken dock inte ändrar den inbördes rangordningen av anbudet. Det vinnande Anbudet D placerar sig således även med beaktande av den överenskomna rabatten på tredje och näst sista plats vid en bedömning av anbudspriserna räknat under hela kontraktstiden, inklusive förlängningsår.

⁶ Se Helsingborgs Dagblad (HD), artikeln ”Unicum var inte billigast” som publicerades den 7 maj 2012. Artikeln ingår i en granskande artikelserie som publicerades i HD under perioden den 26 april 2012 till och med den 9 maj 2012.

⁷ Se övergångsbestämmelserna i lagen (2007:1093) om upphävande av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling.

⁸ För närvarande regleras offentlig upphandling av tjänster genom Europeiska rådets och parlamentets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster (det s.k. klassiskaupphandlingsdirektivet) vilket trädde i kraft med för medlemsstaterna bindande s.k. direkt effekt per den 1 februari 2006. I Sverige har direktivet numera införlivats genom lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Äldre gemenskapsrättslig reglering avseende tjänster, vilken har legat till grund för den tidigare lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, återfanns i bl.a. Europeiska rådets direktiv 92/50/EG av den 18 juni 1992 om samordning av förfarandena vid upphandling av tjänster (tjänsteupphandlingsdirektivet).

⁹ I LOU (2007 års lag) benämns myndigheter och andra upphandlingskyldiga organ inom den klassiska sektorn (således även kommunala företag eller *offentligt styrda organ*) med en gemensam term som *upphandlande myndigheter*. Termen *upphandlande enheter* är från och med den 1

Enligt 1 kap. 9 § LOU gäller som huvudregel att upphandlande myndigheter ska behandla förekommande leverantörer likvärdigt och icke-diskriminerande samt genomföra sina offentliga upphandlingar på ett öppet och förutsägbart sätt. Anbudssökande och anbud ska behandlas utan ovidkommande hänsyn. Regelverket är utformat bland annat i syfte att försvåra möjligheterna att vid offentlig anskaffning gynna eller missgynna vissa leverantörer på ett obehörigt och därmed konkurrenssnedvridande sätt. Bestämmelserna medför också att skattebetalarna på sikt skyddas mot onödigt höga kostnader.

Varor vars sammanlagda värde överstiger vid varje tidpunkt gällande tröskelvärde ska upphandlas med iakttagande av de av EU-direktiv styrda bestämmelserna i 1 kap. – 14 kap. LOU, normalt genom ett öppet eller selektivt förfarande.¹¹ I september 2008 uppgick tröskelvärdet till 1.911.155 kronor.¹²

Värdet av ett kontrakt (det s.k. kontraktsvärdet) som är avsett att gälla leasing, hyra eller hyrköp av varor och som avser längre löptid än tolv månader ska enligt 3 kap. 9 § LOU beräknas till den totala kostnaden av kontraktet. I fråga om ett kontrakt som skall förnyas inom viss tid, skall enligt 10 § samma kapitel beräkningen ske med ledning av bl.a. det verkliga totala värdet av en följd av liknande kontrakt som upphandlats under den föregående tolv månadersperioden eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt justerat med hänsyn till förutsebara ändringar i kvantitet eller värde under den tolv månadersperiod som följer efter det första kontraktet.¹³ Vid kontraktsvärdesberäkningen ska enligt 3 kap. 3 § LOU options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats.

Frågan om grunderna för vilka anbud som skall antas är central för syftet att uppnå en icke diskriminerande upphandling. Grundläggande principer för hur handläggningen ska gå till är bland annat det klassiska upphandlingsdirektivets och ytterst EU-fördragets krav på bland annat *lika-behandling och icke-diskriminering, öppenhet (transparens) samt proportionalitet*, vilka för svenskt vidkommande även finns införda i 1 kap. 9 § LOU.¹⁴ Bestämmelsernas huvudsakliga syfte är att säkra att offentlig upphandling sker genom en effektiv konkurrens och att leverantörer och deras ansökningar och anbud behandlas lika, utan ovidkommande hänsyn (likhetsprincipen) samt att anskaffningen sker under öppna och förutsebara former (transparensprincipen)¹⁵. Uppställda

januari 2008 enbart förbehållet organ verksamma inom de s.k. försörjningssektorerna – jfr. lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

¹⁰ Från och med den första september 2007 övergick tillsynsansvaret över den offentliga upphandlingen från dåvarande Nämnden för offentlig upphandling (NOU) till Konkurrensverket.

¹¹ Se 4 kap. 1 § LOU.

¹² Gällande tröskelvärde för upphandling av tjänster som inte genomförs av en central statlig civil myndighet. Tröskelvärdet gäller fr.o.m. den 1 januari 2008 och till vidare, se Europeiska kommissionens förordning (1422/2007/EG) av den 4 december 2007 om ändring av europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG och 2004/18/EG avseende de tröskelvärden som ska tillämpas vid upphandlingsförfaranden samt regeringens tillkännagivande (2008:32) av tröskelvärden vid offentlig upphandling.

¹³ Om ett upphandlingskontrakt istället avser tjänster inom den klassiska sektorn ska värdet enligt 3 kap. 2 § LOU beräknas till det fulla värdet av tjänsterna under kontraktets löptid om denna är högst 48 månader och till månadsvärdet multiplicerat med talet 48, om löptiden är längre eller om kontraktet löper på obestämd tid.

¹⁴ Se EU-domstolens beslut av den 3 december 2001 i mål C-59/00, *Vestergaard*, REG 2001, s. I-9505, se även domstolens dom av den 13 oktober 2005 i mål C-458/03, *Parking Brixen*, REG 2005, s. I-5397, av vilka framgår giltigheten av den centrala EU-rättens principer, även utanför upphandlingsdirektivets direkta tillämpningsområde.

¹⁵ I äldre rättslig doktrin (Hentze och Sylvéns lagbokkommentar, upplaga 1:2, sid 15f - den blå utgåvan) definieras kravet på transparens och öppenhet på följande sätt: ”Med transparens förstås främst skyldigheten för den upphandlande enheten att lämna information om upphandlingar och det praktiska tillvägagångssättet vid dessa samt rättigheter för leverantörer att få tillgång till denna information så att de i förväg känner till vilka rättigheter och skyldigheter som föreligger. Vilka åtgärder en upphandlande enhet kommer att vidta under upphandlingsprocessen, skall således vara förutsebara för leverantörerna.” Vidare anges i anslutning till frågan om skall-krav bl.a. följande: ”Samtliga krav som ställs på det som skall upphandlas skall finnas med i förfrågningsunderlaget.” ... ”Det är normalt inte tillåtet att under upphandlingens gång tillföra eller dra ifrån krav. När förhandlingar är tillåtna kan sådana förändringar ske som inte anses vara av väsentlig karaktär. Kvalitet, prestanda m.m. som inte efterfrågas i förfrågningsunderlaget får inte värderas vid prövningen och kan inte heller väga upp en brist i anbudet. Om den upphandlande enheten under upphandlingens gång skaffar sig kunskap som ger vid handen att nya krav bör ställas, måste enheten avbryta upphandlingen och göra om den. Det skall framgå av förfrågningsunderlaget vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet skall kunna antas (skall-krav).”

krav ska vidare vara proportionella och relevanta i förhållande till det behov som ska täckas med upphandlingen (proportionalitetsprincipen).

Tänkbara leverantörer till den offentliga sektorn ska ha möjlighet att delta i och få sina anbudsansökningar eller anbud prövade på lika och förutsägbara villkor. Förekommande krav och villkor för anbudsgivningen ska därför vara kvantitativa och tydligt avfattade,¹⁶ så att det för berörda leverantörer klart framgår vad som avses med dessa och hur villkoren kommer att tolkas i samband med bl.a. kvalifikationsprövning och anbudsvärdering.

Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som har lägst anbudspris eller som i enlighet med ett antal i förfrågningsunderlaget angivna omständigheter är ekonomiskt mest fördelaktigt. Innan enheten värderar inkomna anbud ska den först pröva om samtliga obligatoriska s.k. skall-krav som föreskrivits enligt förfrågningsunderlaget är uppfyllda. Endast anbud som uppfyller de obligatoriska skall-kraven kan antas. Myndigheten får således inte efterge något av de krav som har angivits i förfrågningsunderlaget om exempelvis grunderna för prisjustering etc.

Oaktat om den upphandlande myndigheten särskilt påpekat detta i förfrågningsunderlaget, får myndigheten vid ett öppet eller selektivt förfarande inte anta alternativa anbud, vilka inte har utformats helt enligt förfrågningsunderlaget eller som innehåller otillåtna reservationer. Anbud som inte uppfyller för anbudsgivning ställda krav eller som anvisar alternativa avtalsvillkor ska således rätteligen förkastas såsom *orena anbud* och får inte upptas till slutlig anbudsprövning och tilldelning i upphandlingen. Principen att orena anbud alltid ska förkastas, även om bristerna skulle hänföra sig till administrativa förhållanden eller vara av rent formell karaktär, framgår av EU-domstolens avgörande i mål C-243/89, det s.k. *Stora Bält-målet*.

I det s.k. Stora Bält-målet (C-243/89), vilket avsåg upphandlingen inför uppförande av en broförbindelse över Stora Bält, hade danska staten inlett förhandlingar med en anbudsgivare och godtagit dennes anbud trots att denne inte uppfyllt för upphandlingen ställda krav och trots att förfrågningsunderlaget inte medgav någon rätt att frångå dessa krav. Förfarandet bedömdes av EU-domstolen som en överträdelse av huvudändamålet med upphandlingsdirektiven, nämligen effektiv konkurrens inom offentlig upphandling. Vidare, menade domstolen, innebar förfarandet brott mot principen om likabehandling av anbudsgivare.¹⁷

Senare har EU-kommissionen i en s.k. grönbok om offentlig upphandling från 1996 bland annat gjort följande påpekanden:

”Vid utvärderingen av anbuderna får den upphandlande enheten [...] inte medge att anbud avviker från förfrågningsunderlagets skall-krav. Enheten skulle i så fall bryta mot direktivet och principen om likabehandling av anbudsgivare.”¹⁸

EU-kommissionen har även inom ramarna för sin löpande tillsynsverksamhet riktat kritik mot en varuupphandling (av mössmärken) som Rikspolisstyrelsen (RPS) genomförde år 1994.

I denna upphandling hade RPS tilldelat kontraktet till en leverantör vars anbud inte uppfyllde uppställda krav enligt förfrågningsunderlaget. Genom en obligatorisk föreskrift i de tekniska bestämmelserna hade RPS föreskrivit en viss teknisk lösning. RPS antog emellertid ett anbud som innehöll en alternativ - och billigare - teknisk lösning som inte uppfyllde föreskrivet skall-krav. Detta menade EU-kommissionen strider mot likabehandlingsprincipen, dels därför att ett godtagande av den alternativa lösningen vid en jämförelse mellan anbuderna medfört en otillbörlig prisfördel för den berörda anbudsgivaren, dels därför att RPS själv frångått ett av sina egna skall-krav. Kritik riktades även mot att det i underlaget angavs bl.a. att ”*samtliga krav i denna anbudsbegäran skall vara uppfyllda. I annat fall riskerar anbudet att förkastas...*”. Denna formulering, menade EU-kommissionen, kunde tolkas som att RPS hade förbehållit sig rätten

¹⁶ Se EU-domstolens dom av den 12 december 2002 i mål C-470/99, *Universale Bau*, REG 2002, s. I-11617.

¹⁷ Se EU-domstolens dom av den 22 juni 1993 i mål C-243/89, *kommissionen mot Danmark*, REG 1993- I, s.3385.

¹⁸ EU-kommissionen antog i november 1996 en s.k. grönbok om offentlig upphandling. Syftet med grönboken är att behandla två huvudproblem, dels det otillräckliga och ofullständiga införlivandet av upphandlingsdirektiven i medlemsstaterna dels den relativt begränsade ekonomiska effekt som direktiven hittills har medfört. Se grönboken, avsnitt 3.29.

att ta upp till prövning och anta anbud som inte uppfyller kraven.¹⁹

Den tidigare Nämnden för offentlig upphandling (NOU), vilken fram till september 2007 utövade tillsynen över offentlig upphandling i Sverige, har i anslutning till EU-kommissionens kritik mot Rikspolisstyrelsen, samt med hänvisning till EU-domstolens praxis i den s.k. Stora Bält-domen (C-243/89), framhållit att upphandlande myndigheter under pågående upphandling varken får lägga till, dra ifrån eller ändra krav i förfrågningsunderlaget. Anbudsutvärderingen ska genomföras utifrån de krav som framgår av förfrågningsunderlaget och enheten får inte anta ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda krav.²⁰ Någon fri prövningsrätt, enligt vilken upphandlande myndigheter godtyckligt kan efterge ställda skall-krav, föreligger således inte, varken enligt svensk nationell rätt eller enligt gemenskapsrätt²¹ (jfr. NJA 1978 s. 873).²²

Konkurrensverket har inom ramarna för sin nuvarande tillsynsverksamhet på området för offentlig upphandling låtit utarbeta och presentera en rapport om *osund strategisk anbudsgivning* vid offentlig upphandling.²³ Härmed avses bl.a. prissättning där anbudsgivare, genom att utnyttja illa genomförda upphandlingsunderlag och/eller genom att förlita sig på de upphandlande myndigheterna ska göra bristfälliga anbudsvärderingar, medvetet av taktiska skäl lämnar motsägelsefulla eller ”strategiskt” prissatta anbud, där de anbudspris som kommer att läggas till underlag för jämförande anbudsvärdering och tilldelning är något helt annat än den upphandlande myndighetens faktiska kostnad för varorna eller tjänsterna sedan kommer att bli.

I rapporten framhåller verket, som vid upprepade tillfällen erfarit strategisk anbudsgivning som ett stort problem som drabbar såväl upphandlande myndigheter som leverantörer, bland annat betydelsen av att myndigheterna utformar sina upphandlingsunderlag på ett sätt som inte möjliggör, eller i vart fall förvårar osund strategisk anbudsgivning samt att de inte frångår sådana krav och kriterier som har uppställts som villkor för anbudsgivningen.

Bedömning

Konkurrenskommissionen är en oberoende expertgrupp som uppmärksammar och motverkar fall där offentliga organ genom överträdelse av lag, genom subventioner eller genom att blanda samman myndighetsutövning med annan verksamhet snedvrider konkurrensen.

Kommunen utgör en sådan upphandlande myndighet som är skyldig att följa vid varje tidpunkt gällande upphandlingsbestämmelser. Den aktuella upphandlingen avseende nyttjande av ett datasystem för digital dokumentation av och för elevers lärande har påbörjats efter den 31 december 2007 och avser ett samlat kontraktsvärde som väsentligt överstiger gällande tröskelvärde. De på EU-direktiv grundade bestämmelser som finns införda i 1 – 14 kap. LOU ska därför tillämpas på förfarandet.

¹⁹ Se Nämnden för offentlig upphandling, NOU info okt –97, sid 3.

²⁰ Se Nämnden för offentlig upphandling NOU-info 1993-95, sid. 44.

²¹ Avseende motsvarande äldre reglering i 1 kap. 4 § 1992 års LOU (G-LOU) se prop. 1992/93:88, sid. 59-60. Se även de senare utredningsbetänkandena ”Mera värde för pengarna” (SOU 2001:31) s. 69-89 samt ”Nya upphandlingsregler”(SOU 2005:22) s. 216 ff.

²² Se Högsta domstolens dom av den 23 december 1998 i mål T 1441-97 (*Sala-målet*), publicerad i NJA 1998 s 873. Där domstolen bl.a. uttalade att ”Kommunens underlag för den aktuella anbudsgivningen innehöll den uppenbart lagstridiga uppgiften att kommunen förbehöll sig fri prövningsrätt”.

²³ Se Konkurrensverket, *Osund strategisk anbudsgivning i offentlig upphandling*, Uppdragsforskningsrapport 2011:1.

Av utredningen i ärendet framgår att Kommunen har infordrat anbud med fast pris avseende den första 38-månadersperioden och att dessa priser endast får justeras enligt förändringar i konsumentprisindex (KPI). Trots detta har Kommunen antagit ett anbud (Anbud D ”Unicum”) vilket till synes medvetet, genom s.k. taktisk prissättning, har lämnats med ett påslag på 183 procent av det ursprungliga priset vid en eventuell avtalsförlängning. Anbudet D skulle därmed rätteligen ha förkastats såsom ett orent anbud. Genom att överhuvud taget uppta detta anbud till avslutande anbudsvärdering och tilldelning har Kommunen brutit mot de på EU-fördragen vilande principerna i 1 kap. 9 § LOU om likabehandling och öppenhet (transparens).

Såvitt framkommit har anbudsvärderingen vidare genomförts utan jämförande nollställning med beaktande av anbudens totalpriser. Om en sådan nollställning gjorts hade det uppdragats att det av Kommunen antagna Anbudet D inte heller erbjuder den för Kommunen totalekonomiskt mest fördelaktiga lösningen. Är det på det sättet, som Kommunen har påstått i media, att det inte är någon självklarhet att avtalsperioden skall förlängas och att det därför är rimligt att se det på en treårsperiod, borde avtalsförhållandet med Anbudsgivare D rätteligen ha upphört vid utgången av den ursprungliga 38-månadersperioden. Trots detta har avtalet kommit att förlängas i åtminstone ett år. Även denna förlängning strider mot LOU och de grundläggande principerna om bl.a. likabehandling och öppenhet (transparens).

Sammantaget har den aktuella upphandlingen kommit att handläggas på ett sätt som strider mot LOU och det bakomliggande klassiska upphandlingsdirektivet (2004/18/EG) jämte EU-fördragets grundläggande principer. Konkurrensen har därmed kommit att snedvridas på den aktuella marknaden för motsvarande datasystem.